

RENSKINN – ANVÄNDNINGSSINSTRUKTIONER

Tillverkare: _____

Kontaktinformation: _____

Det lufttorkade renskinnet har fått torka utomhus, i enlighet med konventionella finska metoder för lufttorkning. Det torkade renskinnet är en unik och naturlig produkt.

Det garvade och **industriellt tillverkade renskinnet** är den vanligaste typen av renskinn till försäljning i butiker. Garvningen innebär att renskinnet står emot effekterna av det slitage som uppstår med tiden, i motsats till obehandlat skinn. Garvning gör dessutom att skinnet blir mjukt.

Det behandlade renskinnet för utomhusbruk har genomgått samma behandlingar som de andra renskinnen, plus ytterligare en specialbehandling. Skinnet kan behandlas av ett garveri eller renägaren.

Användningsområden

Det lufttorkade renskinnet är lämpat för utomhusbruk, exempelvis vid pulkaåkning, pimpling eller som sittunderlag vid lägereldar, i vindskydd eller på verandor. Renskinnet är utmärkt att ha som sitt- eller liggunderlag. Vid torkningen utvecklar skinnet en viss fuktbeständighet, vilket innebär att det kan placeras på lätt fuktiga ytor som snö.

Det behandlade skinnet har lägre fuktbeständighet och bör därför användas vid torra förhållanden om det används utomhus. Det kan med fördel användas som dekoration eller inredningsdetalj. Förutsatt att du håller renskinnet torrt kan du även använda det som dyna eller underlag utomhus.

Det renskinn som har behandlats för utomhusbruk är lämpat för alla de ovan nämnda syftena. Skinnet är mycket vattenbeständigt och torkar snabbt. Ingen fukt absorberades av skinnet när det utsattes för ett 24-timmarsstest. Lädersidan torkade helt inom fem timmar, och pälssidan förblev helt torr.

Form och storlek

Rennäringen producerar totalt ca 80 000 renskinn per år, varav 70 % är kalvskinn. Skinnens storlek varierar beroende på växtlighet och renens födelsedatum. En del återförsäljare kategoriserar skinnen utifrån storlek. Skinnets form beror på produktionsmetod och om renens ben inkluderas.

Behandling

Alla renskinnsprodukter lossar en liten mängd hår. Hårstrån i renpäl är ihåliga – en egenskap som ger mycket god isoleringsförmåga men även gör håren spröda. Renskinnet bör därför hanteras varsamt.

Förvaring

Vi rekommenderar att renskinnet förvaras på en rymlig, luftig plats där skinnet kan "andas". Skinnet ska inte rullas eller vikas ihop, och det ska inte placeras i en väska, påse eller liknande. Ett lufttorkat renskinn ska inte förvaras vid rumstemperatur. Det blir alltför uttorkat om det förvaras där det är alltför varmt. Ett lufttorkat skinn bör förvaras i en torr, ren och rymlig utomhusmiljö där det inte förekommer skadedjur eller insekter.

Vissa insekter, till exempel pälsängrar, kan motverkas med hjälp av eteriska örter, starkt doftande växter eller växtdelar (t.ex. lagerblad, apelsinskal eller te på skvatram) eller insektsmedel.

Skulle skinnet bli vått måste du säkerställa att det torkar. Se till att det finns gott om utrymme runt skinnet och låt det torka med ladersidan vänd uppåt. Om det är möjligt kan du hänga upp skinnet för att låta det torka. Det lufttorkade skinnet hålls i gott skick endast om det är tillräckligt torrt. I annat fall kan fukt som sugits upp av skinnet bilda grogrund för bakterietillväxt. Även den behandlade sidan måste få torka om den har blivit fuktig.

Försämring av lufttorkat renskinn

Skinnets skick försämras snabbt om du inte förvarar och torkar skinnet på rätt sätt. Att skinnets skick försämras innebär att hårsäckarna bryts ned, så att hårstrån och hårtussar faller av. Ett sätt att fastställa skinnets skick är att lukta på det: Skinnet har alltid en viss naturlig ”rendoft”. Känner du däremot en frän eller unken lukt tyder det på mikrobiell tillväxt. Med tiden blir skinnets insida något mörkare, men om insidan snabbt får en mörkare nyans har mögel bildats på grund av för hög fukthalt i förvaringsmiljön. Ett försämrat eller möglat skinn drar till sig flugor och andra insekter.

Rengöring

Torka bort vätskan försiktigt om du råkar spilla på skinnet. Du kan rengöra skinnet genom att dammsuga av det försiktigt med dammsugarens möbelmunstycke. Det går också att rengöra skinnet genom att borsta av det försiktigt. Dessutom kan snö användas för att rengöra skinnet. Vid behov kan det lufttorkade skinnets ladersida torkas av lätt, med ett mildt rengöringsmedel.

Returrätt

Returrätten garanteras genom konsumentskyddslagen (38/1978). Ett felfritt renskinn som har köpts i butik omfattas av returrätt endast om återförsäljaren har beviljat det. För inköp som görs online eller via hembesök gäller två veckors returrätt. Kunden betalar eventuella kostnader som uppstår i samband med retur. Kontakta återförsäljaren om du behöver instruktioner.

Export

Renen är inte en utrotningshotad art enligt CITES. Inga tillstånd krävs för renskinnsexport från Finland. Fråga relevant myndighet i det importerande landet om det krävs tillstånd för importen. Vid behov kan finska myndigheter tillhandahålla ett informellt certifikat som säger att renen inte är en utrotningshotad art enligt CITES. I Finland hanteras CITES-relaterade ärenden av det finska miljöinstitutet (SYKE).

Kassering

När skinnets livslängd har uppnåtts kan det kasseras som brännbart avfall, dvs. att det kan kasseras med vanligt hushållsavfall. Är renskinnet lufttorkat kan det användas som råmaterial för konventionellt garvat läder. Instruktioner för att tillverka sådant läder kan inhämtas hos finska utbildningsinstitutioner och folkhögskolor.

Den här handboken utformades inom ramen för projektet ”Från renskinn till pengar” (Taljat rahaksi), som drevs av Lapplands yrkeshögskola och Reindeer Herders' Association under 2021–2022. Projektet finansierades av ELY Centre for Lapland från European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD).